بسم الله الرحمن الرحيم

ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައާމެދު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

މައްސަލަ ނަންބަރު: TAT-CA-W/2019/018

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް | ޓިން: 100935BPT001

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލެންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 23 ޑިސެންބަރު 2019

08 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442
23 ނޮވެންބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލުމާއި ތަމްސީލުކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ މެންބަރުން: އަލްއުސްތާޛު ނަސްރުﷲ ޙަމީދު (މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ ރިޔާސަތު)
އަލްއުސްތާޛު ފާޠިމަތު މިންނަތު ޢިއްޒަތު
އަލްފާޟިލާ ޢާމިނަތު ފަރީޝާ

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-349/2005)

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ތަމްސީލުކުރި: ޙަމްދުﷲ އިސްމާޢީލް، A229064، ސީ.ޖީ.އެލް ސޮލިސިޓަރސް ލލޕ
ޢަބްދުﷲ ޙުސާމް ޝަރީފް، A092641، ސީ.ޖީ.އެލް ސޮލިސިޓަރސް ލލޕ

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ)

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ތަމްސީލުކުރި: މުޙައްމަދު އަޒްހާން، A156952، ޑެޕިއުޓީ ޑިރެކްޓަރ، ލީގަލް ސަރވިސް
މަރިޔަމް ހާޝާ، A233997، ސީނިއަރ ޓެކްސް އޮފިސަރ، ލީގަލް ސަރވިސް

މައްސަލަ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 26 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1441
23 ޑިސެންބަރު 2019

މައްސަލަ ނިންމި ތާރީޚް: 08 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442
23 ނޮވެންބަރު 2020

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ނަންބަރު 220-OA/2018/082 (12 ނޮވެންބަރު 2019) އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓަށް 23 ޑިސެންބަރު 2019 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން މި ޓްރައިބިއުނަލްގައި ބެލި މައްސަލައެކެވެ.

މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

މި މައްސަލައިގައި މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ (އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) އާއި މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ބަޔާންތަކާއި، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުންތަކުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2018/082 (12 ނޮވެންބަރު 2019) "އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓް" އިސްތިއުނާފުކުރުމަށްޓަކައި 23 ޑިސެންބަރު 2019 ގައި ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅައިފައިވާކަން.

ދެވަނަކަމަކީ: 09 ޖުލައި 2019 ގައި މިރާގެ ނަންބަރު 1000935/NOTA-WHT/LBD/2018/12 "ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް" އަދި މިރާގެ ނަންބަރު AR-LDB/WHT/2018/070 "ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އޮޑިޓް ރިޕޯޓް" އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް ފޮނުވާފައިވާކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: 26 އޮގަސްޓް 2018 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މިރާގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގައި އެފަރާތުން އިތުރަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދު މިރާގައި އިޢުތިރާޟް ކުރައްވާފައިވާކަމާއި، މި އިޢުތިރާޟާ ގުޅިގެން 12 ނޮވެންބަރު 2019 ގައި މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2018/082 "އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓް" އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް ފޮނުވާފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން، މި ރިޕޯޓްގައި އޮޑިޓާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް މިރާއިން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޓެކްސް ނަގުމާބެހޭ ގާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މިންވަރުގައިވާތީ، މިރާގެ ނިންމުމުން ބަދަލުގެނަންނުޖެހޭކަމަށް ނިންމައިފައިވާކަން.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: މިރާގެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ހިންގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދައިން، އެ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިރާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޓެކްސްގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ އަދަދުގެ މަދުވެގެން 30% (ތިރީސް އިންސައްތަ) އާ އެއްވަރުގެ އަދަދެއް ދައްކަންވާނެކަން، މިރާގެ ނަންބަރު 1000935/LTR-MISC/PPD/2019/10 (23 ޑިސެމްބަރު 2019) 'އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ކުރިން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ މިންވަރު ދައްކަންވާނެކަމަށް މިރާއިން ދޫކުރާ ލިޔުން' އިން އެނގޭކަން.

ފަސްވަނަކަމަކީ: މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކޮށްހުށަހެޅުއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މައިގަނޑު 4 (ހަތަރެއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޑުއެހުމުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅި:-

ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ޣައިރު މާއްދީ މުދާ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) (ބީ.ޕީ.ޓީ) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކަކީ:

(ހ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

”ވިޔަފާރީގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ޕްރޮޕަޓީ، މެޝިނަރީ، އިކުއިޕްމަންޓް އަދި އިންޓެލެކްޗުއަލް ޕްރޮޕަޓީ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤަށް ކުލި، ރޯޔަލްޓީ، ނުވަތަ އެހެނިހެން އުޖޫރަ ފައިސާ“

މިފަދައިންކަމުން، ޣައިރު މާއްދީ މުދާ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ފައިސާއަކީ މި މާއްދާގެ ތަޢުރީފުގެ ތެރެއަށް ވަންނަ ފައިސާއެއް ނޫން ކަމާއި، އެހެނީ ސޮފްޓްވެއަރ ލައިސަންސިންގެ ފީއަކީ ޕްރޮޕަޓީއާއި ނުވަތަ މެޝިނަރީއާއި ނުވަތަ އިކުއިޕްމަންޓާއި ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއަކަށްނުވާތީ މި ފައިސާއިން އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އަދަދުގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ މި ފައިސާއަކީ އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޕްރޮޕަޓީ" ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއަކަށްނުވާކަމާއި، އަދި އެ އިބާރާތުގައި މުޅިން ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މާއްދީ (tangible) މުދާ ކަމަށްވާތީ އެ އިބާރާތުގައި "އިންޓެލެކްޗުއަލް މުދާ" ގެ ތެރޭގައި ޣައިރު މާއްދީ (intangible) މުދާ ނުހިމެނޭކަން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާލިއްޔަތުގެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމަށްވެސް، މާލިއްޔަތުގެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑްސްގައި

ދީފައިން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު ފާސްކުރުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ގެންގުޅުއްވި މަޤްޞަދަށް ބަލައި އެ މާއްދާގައިވާ "އުނޫންވުސް މުދާ" މާނަކުރަންޖެހޭނީ ޢައިނު މާއްދީ މުދާވެސް ހިމެނޭގޮތަށް ކަމަށް.

ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހެނީ މުދާ ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއަށް ކަމަށްވާތީ ނެޗުރަލް ރިސޯސަސް ފީ އިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ބެލުން ހުރި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅައިފައިވާ ދިފާޢުތަކާއި ދަލީލުތަކަށް ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކަކީ:

(ހ) ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބަލާއިރު މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމާއި މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމަކީ މުޅިން ތަފާތު ދެ ކަމެއްކަމާއި، މިގޮތުން މުޢާމަލާތްތަކުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހެނީ އެ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތަށް މާއްދީ މުދަލެއް އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ފަރާތުން ބޭނުންކުރުމުގެ ދަރަޖައިގައި ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދޫކޮށްލާކަމާއި، ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގައި މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމަކީ ބޭނުންކުރާ ފަރާތަށް އެ މުދަލުގެ މައްޗަށް ކޮންޓްރޯލް އޮންނަގޮތަށް ދޭ ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަދިނުމަށްޓަކައި ވީނަމަވެސް، ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމަށް ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގައި އެއްވެސް މުދަލުގެ މައްޗަށް އިސްތިޢުމާލުކުރާ ފަރާތުގެ ކޮންޓްރޯލް ނުލިބޭތީ، އެހެންކަމުން ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމެއް ކަމުގައި ބެލެވެން ނުވާކަން.

(ށ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ތަރުޖަމާގެ ޖުމްލައިގައި ނެޗުރަލް ރިސޯސަސްގެ ފީ ނިސްބަތްވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު TAT-CA-W/2017/005 މައްސަލާ ނިންމައިފައިވާތީ ނެޗުރަލް ރިސޯސަސްގެ ފީ އިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދެއްކުމަށް ދީފައިން އަންގައިފައިވަނީ ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާ ހިލާފަށް، އަދި ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު TAT-CA-W/2015/001 މައްސަލާގައި ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ ގެޔާން ބޭނުންކުރުމާއި ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމުގެ ތަފާތު ބަޔާންކޮށް، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހެނީ ބޭނުންކުރުމުގެ ދައުރާ ފައިސާއިން ކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމައިފައިވާ ނެޗުރަލް ރިސޯސަސް ފީ އިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ނުވާކަން ސާފުވެގެންދާކަން.

ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޖޫރިމަނާއިން ހުސްކުރުމަށް އެދުމުން ދީފައިން އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތަށް ދީފައިވާ ޖަވާބު ނިންމުމުގައި ބަލައިފައިވާކަން ބެލުން ހުރި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅައިފައިވާ ދިފާޢުތަކާއި ދަލީލުތަކަށް ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަކީ:

(ހ) ޓެކްސް ނަގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް އޮޑިޓްކުރުމަށް ނޯޓިސް ދެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ލިޔުއްވުން ހުށަހަޅަން އަންގާ އެންގުމެއް (“ޑޮކިއުމަންޓް ރިކުއެސްޓް ނޯޓިސް”) ފޮނުވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުންނާއި، އަދި، 31 ވަނަ މާއްދާއަށް އަމަލުކުރަންވީ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޫވޭ ނޯޓިސްއެއް ދީފައިވާނަމަކަށް (ހ) ގެ ސަބަބަށް ނަޒަރުން އެނގޭން އޮތުމުންނާއި، އެ މާއްދާގެ (ރ) އިން ޑޮކިއުމަންޓް ރިކުއެސްޓް ނޯޓިސްއާމެދު ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިދީފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމުން، މިއީ އެއްވެސް ޝަރުޢީގައި މިފަދަ އިޖުތިހާދަކަށް ދާކަށް ނުޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ނޫންކަމާއި، މި އިޖުރާއަތުތަކަކީ މީރާއިން ކުރި އޮޑިޓުގެ ސަބަބުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލުތަކާއި ދިމާވާގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފުރިހަމަކުރުމަށްޓަކައި އިޖުރާއަތުތަކުގެ ތެރެއިން، އޮޑިޓަށް ބޭނުންވާ ލިޔުއްވުން ހުށަހަޅަން ޑޮކިއުމަންޓް ރިކުއެސްޓް ނޯޓިސްއެއް މީރާއިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފޮނުވައިފައިނުވާކަން.

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/203 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި "މީރާއިންވެސް އެ އިދާރާއަށް ލިބިފައިވާ ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމުގައި އޮޑިޓްކުރުމުގެ ބާރު ބޭނުންކުރަންވާނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނީގޮތާއި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ ތެރެއިން" މިފަދައިން ފާހަގަކޮށްފައިވުމުން، ޓެކްސް ނަގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މީރާގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި މީރާއަށް ލިބިދޭ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކަށް ހުރުމަތްތެރިވުން ހިމެނޭގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން ޓެކްސްގެ ޤާނޫނުތަކުގައި މީރާއިން އަދި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތާއި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތައް ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވުން، މީރާއަށް އޮޑިޓްކުރުމުގައި ލިބިގެންވާ ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި ލިޔުންތައް ހުށަހަޅުވުމުގެ ބާރު ހިމެނޭކަމާއި، ޤާނޫނުތަކުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކާ ޚިލާފަށް ނުވާނޭ ގޮތަކަށް ކަމުގައި ވުމުގެ މަގުފަހިކުރުމަށްކަން.

(ނ) މީރާގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގެ ސެކްޝަން 5 ގައި މީރާއިން އެދުނު ލިޔުއްވުންތައް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފައިނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް އެސެސްމަންޓެއް ކަނޑައެޅުއްވިއިރު، ލިޔުއްވުން ހުށަހަޅަން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާތީ، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ލިޔުއްވުން ހުށަހަޅައިފައިވާ ކަމަށް ބެލޭނީ ކިހާ ވަގުތަކު ކަމާ މެދު ނުނިކުމެ، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އިތުރު ޓެކްސް ދައްކަން މީރާއިން އަންގައިފައިވަނީ އޮޑިޓްކުރުމުގައި ފޯރުކޮށްދީފައިވާ އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކުރެވިފައިނުވާތީ މީރާގެ އޮޑިޓް ނިންމުމަކީ ޓެކްސް ނަގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނާ ޚިލާފު އަދި ބާޠިލް ނިންމުމެއްކަން.

ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޓެނަންޓް ލައިސަންސިންގެ ފީއިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނީ ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތަކުގެ ފައިސާގެ ތެރެއިން ކޮން ބާވަތެއްގެ ފައިސާއަކަށްވީކަން މީރާއިން ސާފުކޮށްދީފައިނުވުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފު ކަމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ދެފަރާތުގެ ބަޔާނުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަމަކީ:

(ހ) އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތައި ހިލާފަށް އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 6 ގައި ޓެނަންޓް ލައިސަންސް ފީގެ "ޓޫރިޒަމް ލީސްގެ" ގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "A- Rent, royalties" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައިވާކަން، މިގޮތުން ބަލާއިރު ޓެނަންޓް ލައިސަންސް ފީ އަކީ ހ. ގެ ބަދަލުގައި ދައްކާ ފައިސާއެއް ކަމުގައި ބަލައިގެން ނަގާ ޓެކްސްއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ސާފުވާ ނުކުތާއަކީ، މިގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގައި "އިދާރީ ގޮތުން ކުރާ ކަމަކުން ކޮންމެ ފަރާތެއްގެ ޙައްޤަކަށް ނުވަތަ މަޞްލަޙަތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިއްޖެނަމަ، އެ ކަމެއް ކުރި ސަބަބު ލިޔުމުން ދެނެގަތުމުގެ ޙައްޤު" ކަމުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާކަން އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ހާމަވާކަން.

ހަމަޖެހިފައި: މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އަދާލަތުކުރާ ފަރާތުން ދެއްވި ޖަވާބު ޓެނަންޓް ލައިސަންސް ފީގެ މައްސަލައިގައި އެދިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ވިސްނުމުން ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޣްލަބިއްޔަތުގެ ފިކުރަކީ ތިރީގައިވާ ގޮތެވެ:-

(ހ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން "އެއްވެސް ޓެކްސް އަހަރެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުމުން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިދާ، އެ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިދާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭނެ ފައިދާއަކީ، އެ ފަރާތަކަށް މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިދާއެވެ." ކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިނޫޅޭ ފަރާތްތަކުން ލިބޭ ފައިދާގެ ތެރެއިން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިދާ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިނޫޅޭ ފަރާތެއްގެ ފައިދާގެ ތެރޭގައި ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގެ ދަށުގައި އެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭރުގެ ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާއިން 10% (ދިހަ އިންސައްތަ) ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑަން ޖެހޭނެކަމާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތަށް ބޭރުގެ ފަރާތަކަށް ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑައިގެން ދައްކަންވާނީ މީރާއަށްކަމާއި، ޤާނޫނުގެ ބަދަލުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހޭ ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) އިން (6) ނަންބަރާ ހިއްސާކުރާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގައި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިނޫޅޭ ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާ (Consideration) އިން ދައްކަން

ލާޒިމުވާ ޓެކްސްއެއްކަމާއި އަދި އެފަދައިން "ދައްކާ ފައިސާ" އަކީ ފައިސާކަމުގައި ވީނަމަވެސް ނުވަތަ އެއްވެސް އަގުހުރި އެއްޗެއް ބަދަލުކުރާ ކުރުމުގެ ގޮތުގައި އެ ފައިސާ ހިމެނޭނެކަން އެ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގެން އޮންނަކަން.

(ށ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި "ވިޔަފާރީގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ޕްލާންޓް، މެޝިނަރީ، އިކުއިޕްމަންޓް އަދި އިންޓެންޖިބަލް މުދާ ބޭނުންކުރުމުން ދައްކަންޖެހޭ ކުލި، ރޮޔަލްޓީ، ނުވަތަ އިންޓެންޖިބަލް އެފަދަ ފައިސާ" އިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މާނަކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ޤާނޫނުގެ ތަރުތީބުން މާނަކުރުމުގެ އުސޫލަށް ރިއާޔަތްކުރާއިރު، ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ދައްކަންޖެހޭ މުދަލާއި ގުޅުވައިގެން އިބާރާތްކުރުމުގައި "އިންޓެންޖިބަލް މުދާ" ބޭނުންކުރުމުންނާ، މުދާ ބޭނުންކުރުމުން ދައްކާ ފައިސާއާ ގުޅުވައިގެން އިބާރާތްކުރުމުގައި "އިންޓެންޖިބަލް އެފަދަ ފައިސާ" ބޭނުންކޮށްފައިވުމީ، ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގައި އެ ލަފްޒުތައް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތާއި ހާލަތުގައި ދެނެގަތުމުގައި އެ ލަފްޒުތައް މުޅިއެކުގައި ޤާނޫނު ތަރުތީބުން ބޭނުންވާ މާނަ ދެނެގަތުމަށް މުހިންމުކަމެއްކަން.

(ނ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އަދި އިންޓެންޖިބަލް މުދާ" ބޭނުންކޮށްފައި އޮންނަ ތަރުތީބުން އެ މާއްދާގެ ބޭނުމަކީ "ހިއްސާ ލަފްޒު" ކަމުގައި ބަލަންޖެހޭނީ އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "މުދާ" ކަމުގައި ވުމުން، އެ ލަފްޒުގެ ތަރުތީބުގައި ހަމައެކަނި ޕްލާންޓް، މެޝިނަރީ، އިކުއިޕްމަންޓާ އެއްފަދަ މުދާ ހިމެނޭކަމަށް މާނަކުރެވޭކަމުގައިވާނަމަ އެ މާއްދާގައި "އަދި އިންޓެންޖިބަލް މުދާ" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުގެ ބޭނުން ކަށަވަރުނުވާކަމާއި، އަދި ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ބޭނުންކުރާ "މުދާ" މާނަކުރަންވާނީ ޕްލާންޓް، މެޝިނަރީ އަދި އިކުއިޕްމަންޓް ފަދަ މާއްދީ (Tangible) މުދާ އެކަނި ހިމެނޭގޮތަށް ކަމުގައި ބަދަލުގައި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އަދި އިންޓެންޖިބަލް މުދާ" އަކީ ރިއާޔަތްކޮށް އެ މާއްދާގައި ހުރިހާ ބާވަތްތަކުގެ މުދާ ހިމެނޭ ފަދައިން، އަދިވެސް މާއްދީ (Intangible) މުދާވެސް ހިމެނޭ ގޮތަށް އެ އިބާރާތް ފުޅާކޮށް މާނަކޮށްދެނެގަންނަކަން.

(ރ) ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހާ މުދަލާއި ގުޅިގެން އެ މުދަލުގެ މުޤާބިލުގައި ދައްކާ ފައިސާގެ ތެރޭގައި "ކުލި، ރޮޔަލްޓީ، ނުވަތަ އިންޓެންޖިބަލް އެފަދަ ފައިސާ" ހިމެނޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ ތަރުތީބުން، އެ މާއްދާގެ ބޭނުމަކީ ދައްކާ ފައިސާގެ ތެރޭގައި ކުލި އަދި ރޮޔަލްޓީ ފަދަ ޚާއްސަ ދެ ބާވަތްތަކުގެ ފައިސާ ހިމެނުން އިނގޭކަމާއި، ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގައި ކުލި މާނަކޮށްފައިނުވިނަމަވެސް، އެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން "ރޮޔަލްޓީ" އަކީ ނޫން މާއްދީ (Intangible) މުދަލާއި ގުޅިގެން އެފަދަ "އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމުން ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ހޯދުމުން މުޤާބިލުގައިދޭ ގޮތުގައި

ދައްކާ ފައިސާ" ކަން ވަރަށް ސާފުކޮށް އެނގޭކަމާއި، އެހެންކަމުން ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް އެ މާއްދާގައި ހިމެނޭ "މުދާ" ގެ ތަޢުރީފުގެ ތެރޭގައި ޣައިރު މާއްދީ (Intangible) މުދާވެސް ހިމެނޭކަމުގައި ބަލަން ޖެހޭނެކަން.

(ބ) ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު TAT-CA-W/2017/005 މައްސަލައިގެ 27 ފެބުރުއަރީ 2020 ގެ ހުކުމާއި ނަންބަރު 2018/HC-A/422 ހައިކޯޓުން ނިންމައިފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމާއި، އެ ނިންމުމުގައި "ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު TAT-CA-W/2017/005 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ މައްސަލައިގައި އަޑުއެހުމަށްފަހު ނިންމައިފައިވާ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ ނިންމުމެއްކަމަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ތިބި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކުރެވުނު ކަނޑައެޅުމެވެ" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީވެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މައްސަލަޔާ އެއްފަދަ އެހެން މައްސަލައެއް ނިންމުމުގައި އެ ކޯޓަށްވުރެ މަތީ ކޯޓަކުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ އެންމެ ފަހުން މި މައްސަލަ ނިންމުމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/422 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަން.

(ޅ) ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ އަތުގައި ނުވަތަ ބެލުމުގެ ދަށުގައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކެއް ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ހަވާލުކުރުމަށް މިގޮތުން ހުށަހެޅުމަށް ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް އަންގާ އިޢުލާނެއް ފޮނުވޭނެކަން އެނގެން އޮތްކަމާއި، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ ތެރޭގައި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަކުން އެ ފަރާތަކަށް ދޭނެ ހުރިހާ ޓެކްސް ބާކީއާއި ނުވަތަ ސަރުކާރަށް ދޭންޖެހޭ އެއްވެސް ފައިސާއެއް، ސަރުކާރަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ފައިސާ، އަދި ބަޔާނަކީ ޒިންމާވެރިކަމުގެ ހެކިތަކެއް ހިމެނޭކަމާއި އަދި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަކުން އެ ދަރަނިވެރިޔާއަށް ޓެކްސް ބާކީން ހުރިހާ ފައިސާއެއް ދައްކަންވާނެކަމާއި، އެ ދަރަނިވެރިޔާ އެ ފަރާތަށް ޓެކްސް ނުދޭ ފައިސާގެ އަދަދު ހެދުމުގެ ބޭނުމުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ އަތުގައި ނުވަތަ ބެލުމުގެ ދަށުގައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ހެދުމަށް އަންގާ އެންގުން ފޮނުވިދާނެކަން އެނގެން އޮތުމާއި، އިސްތިސްނާކުރެވޭ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަރުތީބާ ހިލާފަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުން އިސްތިސްނާކުރެވޭ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ފޮނުވަމުންދާ ނުވަތަ ފޮނުވާފައިވާ ފައިސާއާ މި މައްސަލައިގައި ނިންމަމުން ގޮސް ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުން އެކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރަންޖެހޭނެކަމެއް ނޫންކަން.

(ކ) އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓުގެ 1 އިން 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 4 ގެ ފައިންޑިންގް 4.1 އަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން، އެ ނަންބަރުގައި " Taxpayer has failed to declare and pay Withholding tax on the following categories which are listed below: - Payment for the use property – Royalty – Other commission and fees" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ އޮތުމުން، ވީމާ ހާރސް ބެލެލްމަކަށް ޕޭމަންޓްތަކަކީ ގެޔަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޓެކްސް ބޯޑުން ހުށަހެޅިއިރު ހިމަނާފައިނުވާ އެ ޕޭމަންޓްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ދައްކައިފައިވާ ފައިސާއިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކައިފައިނުވާކަން އޮޑިޓަރު ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގެ ސެކްޝަން 6 ގައި ނަޒަރުކުރުމުން، “Undeclared Payments” ނުވަތަ "ނުހިމަނާހުރި ޕޭމަންޓްތައް" ކަމަށް ބަޔާންކޮށް "Annexure 1" ގައި ހިމަނާފައިވާ ތާވަލުގައި “Payment Category” ގެ ގޮތުގައި “A- Rent, royalties” އާއި “F–Commission” މި ދެ ބާވަތް ހިމަނާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، “A- Rent, royalties” އާ ގުޅޭގޮތުން އެ ތާވަލުގައި “Payment Description” ގެ ގޮތުގައި ހަވާލާދީފައިވަނީ “Channel License Fee” އަށް ކަން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮންނަ އޮތުމުން، މިހާރު އޮޑިޓްގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޝަކުވާ ފައިސަލާސުންގެ ދޭން ޓެކްސް ދައްކައިދޭން އަންގާފައިވާ ވިތްހޯލްޑިންގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނުލުވޭ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ރޮޔަލްޓީ" ގެ ތަޢުރީފުގެ ތެރެއަށް ވަދެ މުދަލާއި ދެގޮތަކަށް އެފަދައިން ސުރުޚީއެއް ދައްކަންޖެހޭ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކައިފައިނުވާކަން ސާފުވާތީ އެނގެން އޮތުމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވާކަމެއް ނުވާކަން.

ފަނޑިޔާރުންގެ ރައުޔު

މި މައްސަލާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން މީޑިއާނެޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ (އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، ދައްކައިފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ދައްކައިފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލާގެ ގޮތުން ދެފަރާތުން ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލައި، ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދެއްކުމާ ނުކުތާއާ ބެހޭ މައްސަލައާމެދު

1- ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ އޮޑިޓްކުރުމަށް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް [illegible] އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 30 ވަނަ މާއްދާ އާއި 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ "ވިތްހޯލްޑިންގ ރިޓާރން ފޯމު" މިގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ނުވާތީ، މިހާރު އޮޑިޓްގެ ނިންމުމުގައި ބަލާލާފައިވަނީ

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެއެވެ. ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާއަށް ނަޒަރުކުރުމުން، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ދޫކުރާ ޢާންމު ނޯޓިހަކީ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމަށް ބޭނުންވާ ހިސާބުތަކާއި ލިޔެކިޔުންތައް ބަލާކަށް އަންގާ އަންގުމެއްކަމާއި، އެ އަންގުން ފޮނުވިއްޖެ ހާލަތުގައި، އެ އަންގުމުގައިވާ ކަންކަން ކުރުމަށް އެ ލިޔުން ލިބޭ ފަރާތަށް ލާޒިމުވާނެކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާތީ، ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ޤާނޫނުގެ 31، 32 އަދި 33 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަންގުމެއް ފޮނުވުމުގެ ކުރިން ސުވާލު އުފެދިފައިވާ ކަންކަމުގެ ހިސާބު ޙަވާލުކުރުމަށް ނުވަތަ ލިޔެ ހުށަހެޅުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތެއް ދޫކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އެކަމުން އެނގިގެންދަނީ، 31، 32 އަދި 33 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފޮނުވާންޖެހޭ އަންގުންތަކަކީ، ޢާއްމު ހާލަތުގައި ފޮނުވާންޖެހޭ ލިޔުމެއް ނޫންކަމާއި، އަދި އެފަދަ ލިޔުމެއް ފޮނުވަންވާނީ އެއްބަސްވުމުން ނުލިބޭ ފަރާތްތަކަށް، އެ ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތެއް ދިނުމަށް ފަހުގައިކަމެވެ. އެހެންކަމުން، ޤާނޫނުގައި 31، 32، އަދި 33 ގައިވާ އިޖުރާއަތަކީ، އޮޑިޓްކުރުމުގެ ޙާލަތެއްގައި ކަންތައްތައް ފުރިހަމަ ކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތެއް ނޫންކަމާއި، އެއީ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ލިޔެކިޔުންތައް ދިނުމަށް އިންކާރުކުރާ ހާލަތުގައި، އެ އަންގުން ފޮނުވުމުގެ ކުރިން ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތެއް ދިނުމަށްފަހު، އަމަލުކުރަންވާނެ ކަމެއް އިޖުރާއަތެއްކަން އެނގެއެވެ. އަދި އޮޑިޓްގެ ތެރެއިން އެ ހާލަތު މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ނޯޓިސް ފޮނުވުމަކީ، އެ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަކަށް ވާޖިބުވެފައިވާ އަމަލެއް ކަމެވެ. މިސާލަކަށް، 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ "މީރާއިން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަންގުމުގައިވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ބޭނުމަށް، އަންގުމާއެކު، އެ އަންގުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ (30 ދުވަހަށް ވުރެ ކުރު ނޫން) މުއްދަތެއްގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ ވަކީލަށް ނުވަތަ ބާރުގެ ދަށުގައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ރިކޯޑުގައި ބަލަހައްޓަންވާ މަޢުލޫމާތު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ހުށަހަޅަން އެންގިދާނެއެވެ" މިފަދައިންނެވެ. މި މާއްދާއަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، "އެ އަންގުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ (30 ދުވަހަށް ވުރެ ކުރު ނޫން) މުއްދަތެއްގައި" މިފަދައިން ބަޔާންކުރެވިފައިވުމުން، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބާރުގެ ދަށުގައި ހުރި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމަށް އެދިފައިވާނަމަ ބަޔާންކުރެވިފައިވުމުން، އެ މާއްދާގެ ދަށުން މީރާއަށް ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރަކީ ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ ކުރު ނޫން މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރެވެ. ނަމަވެސް، މީރާއިން ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ލިޔުމެއް ހޯދުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެ ނޯޓިސް ފޮނުވުމާއި ނުފޮނުވުމަކީ މީރާއަށް ލިބިދޭ ބާރެއް ނޫނެވެ. އެހެންކަމުން، ޓެކްސްއޮޑިޓްގައި މީރާއިން ދޫކުރާ ނޯޓިސް ފަރާތާ ބޭނުން ނުވާ ހާލަތުގައި، އެ މީރާއިން ދޫކުރާ އެސެސްމަންޓާއި ގުޅޭ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އެ މީރާއިން ޙަވާލުކުރަންޖެހޭނެ، 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މީރާއިން ހުށަހެޅުމަށް ނޯޓިސް ފޮނުވާންޖެހޭނެކަމާއި، އަދި ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އެކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބަހަށް ލިޔުން ދޫކޮށްފައިނުވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ޤަޟިއްޔާގައި، 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މީރާއިން ހޯދުމުގެ މީރާއިން ނިންމައި، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުގައި، ޤާނޫނުގެ 34 ގައި ބަޔާންކުރާ ހުރިހާ ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅާފައެއް ނުވެއެވެ.

2- މީގެ އިތުރުން، އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަކުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭވަރު ހިސާބުކުރަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންތޯ ބެލުމާއި، ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް، ފީ ނުވަތަ އެހެނިހެން ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ދުވަހަށް ހަމައަށް ދައްކާތޯ ބެލުން" އެއީ މިބާ އުފެއްދުމުގެ އެއް މަޤްޞަދުކަމުގައި ވީހިނދު، އެ ބިންގާ އަދާކުރުމަށް ޤާނޫނުން ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރުތަކާއި ބާރުތަކާއި، އެ ބާރު ގަވާއިދު ހަދައި ތަންފީޒުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ސިފަ ބަޔާންކުރާ ނަސީޙަތް ބަޔާންކޮށް މިކަމަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭކަމުގައި[1]، އަދި އެ ބާރު ޤާނޫނުން ހިފެހެއްޓިފައިވާ މިންވަރު، އޮޑިޓް ކުރުމާއި ޓެކްސް ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި އެހެނިހެން ބާރުތައް ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ހިނދު، އޮޑިޓްކުރުމުގެ ބާރުތަކާއި، އެހެން ގަވާއިދުތަކުން މައްސަލަތައް ހޯދުމަށް މިއަދަށް ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ނުވާ ގަވާއިދުތަކުން މައްސަލަތައް ހޯދުމަށް ބޮޑުކޮށްދެވޭ އޮޑިޓް ކުރުމަށްވާ މިއަދަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ. މިގޮތުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސް އިދާރީ ގަވާއިދު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރޭގައި މިއަދަށް އޮޑިޓް ކުރުމަށްވާ ހުށަހެޅުން ނުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދަށް 31، 32 އަދި 33 ވަނަ މާއްދާގެ ބާރުން ހިފައިގެން މައްސަލަތައް ހޯދުން ވާނީ، 34 ވަނަ މާއްދާގެ ހުރުހުރުގެ ތެރެއިންނެވެ.

ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް

3- ޤާނޫނުގައި އުފުލިފައިވާ މުޢާމަލާތުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ފައިސާ ދެއްކުމަކީ މިއާއިން އަންގައިފައިވާ، ޢަދަދު މާއްދީ މުދާ ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ކުލި، ރޮޔަލްޓީ ނުވަތަ އިންޓަރެސްޓް އަދި ފައިސާއިން ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް މިއާއިން ދޭހަވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާގެ 71 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި "..... ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ (6) ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގެ ޢިބާރާތުގެ މާނައަށް ބަލާއިރު، އައްޔަކުގެ ދަށުން އެއްވެސް ޕްލާންޓް، މެޝިނަރީ، އިކުއިޕްމަންޓް އަދި އިންސްޓްރޫމަންޓް މުދަލާ ގުޅޭ ރޮޔަލްޓީއެއް ކަމަށް އިސްތިސްނާ ކުރެވޭ އެއަކުގެ ހިންގުމަށާއި ބަލަހައްޓާ މާއްދީ މުދަލުގެ ރޮޔަލްޓީއެއް ކަމަށް ބެލެވެއެވެ. އަދި އެއަކުރުގައި ހިމެނޭ "އިންސްޓްރޫމަންޓް ފީ" ގެ ތަޢުރީފުގައި ޒާތީ ވަޒަންފާ ހިމެނޭ ކަމަށާއި ނުވަތަ ބެލޭ ތަޖުރިބާ ލިބޭ ގޮތަށް ބޭނުންކުރާ ނަތީޖާ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެނީ، ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ދެންނެވި ބައެއް ނަންބަރުތަކުގައި ރޮޔަލްޓީ ނިސްބަތުން ފިކުރީ ހައްޤުތަކާއި އެކު ޓެކްނިކަލް ޕްރޮގްރާމް، ޕްލާންޓް، މެޝިނަރީ، އިކުއިޕްމަންޓް ބޭނުންކުރުމަށް، "އިންސްޓްރޫމަންޓް ފީ" ކަމަށް ބަލަނީ ޤާނޫނުތަކުގެ ހަމަހަމަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން

---

[1] ޤާނޫނުތަކުގެ މާނަ ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާ

އެޖެންސީގައި ހިންގުން އުފެދި މާލީ މުދަރަވަރުކަމަށްވާތީއެވެ." މިފަދައިން ބަހާންކަން، އަދި މާލީ މުދަލާ ގުޅިގެން ދައްކާ ފައިސާއަކީ
ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެ މުދަލެއް ނޫނުކަމުގައި
ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

މައްސަލައިގެ ނިންމުން

ދެންފަހު، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) (ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނު) ގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފޮނުވާ "ޑޮކިއުމެންޓް ރިކުއެސްޓް ނޯޓިސް" އަކީ، ވަކި ހާއްސަ ހާލަތެއްގައި ފޮނުވަންޖެހޭ ނޯޓިސްއެއްކަމުގައި ވީ، އެއީ ކޮންމެ އޮޑިޓަކާގުޅިގެން ފުރިހަމަކޮށްފައި އޮންނަންޖެހޭ އިޖްރާއަތެއް ނޫންކަމަށާއި، ޣައިރު މާއްދީ މުދަލާ ގުޅިގެން ދައްކާ ފައިސާއަކީ ބީ.ޕީ.ޓީ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެ މުދަލެއް ނޫންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅައިފައިވުމުން، ޣައިރު މާއްދީ މުދަލާ ގުޅިގެން ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ބަލައި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަތުން އިތުރަށް ނަގައިފައިވާ ފައިސާ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް އަނބުރާ ރައްދުކުރުމަށް، މި މައްސަލަ ބަލާ ޓްރައިބިއުނަލްގެ 3 (ތިނެއް) މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ނިންމައިފީމެވެ.

މި މައްސަލަ ބެލި ނިންމީ

ފާތިމަތު މިންހާޒު އިއްޒަތު
ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނައިބު ރައީސާ

ނަޞްރުﷲ ޢަޤީލު
ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރައީސް
(ރިޔާސަތު)

އާމިނަތު ފަރީޝާ
ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެންބަރު

08 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442
23 ނޮވެމްބަރު 2020